

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 maja 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił J. S. prawa do dodatku do emerytury z tytułu pracy w szkolnictwie wyższym wskazując, że prawo do takiego dodatku występowało w przepisach prawa do 1 listopada 1991 roku, kiedy to weszła w życie ustawa o rewalforyzacji emerytur i rent z dnia 17.10.1991r. natomiast aktualnie dodatek taki nie przysługuje.

Od powyższej decyzji J. S. odwołał się w dniu 11 czerwca 2015r. roku wnosząc o przyznanie prawa do 20% dodatku za pracę naukowo-dydaktyczną w szkolnictwie wyższym do emerytury.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Kolejną decyzją z dnia 28 lipca 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił J. S. prawa do dodatku pielęgnacyjnego z tytułu niezdolności do samodzielnej egzystencji w oparciu o orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 22 lipca 2015r. nie uznającej wnioskodawcy za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji.

W odwołaniu od tej decyzji wnioskodawca podniósł nieprawidłowość oceny jego stanu zdrowia dokonanej przez lekarza orzecznika i Komisję Lekarską ZUS podnosząc, iż jest jego zdaniem niezdolny do samodzielnej egzystencji.

Pozwany organ rentowy ponownie wniósł o oddalenie odwołania.

Postanowieniem z dnia 18 września 2015 r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie VIII U 2290/15 zarządził połączenie spraw z obydwu odwołań do łącznego rozpoznania w trybie art.217 k.p.c.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

ustalił, co następuje:

J. S. urodził się w dniu (...), pobierał od 28 grudnia 1990r .rentę inwalidzką, ostatnio rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy do czasu uzyskania prawa do emerytury przyznanej z urzędu, którą uzyskał na podstawie decyzji z dnia 10 lipca 2007r. (okoliczność bezsporna, decyzja k.122 akt rentowych).

W dniu 29 kwietnia 2015r. wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie mu 20% dodatku do emerytury z tytułu pracy w szkolnictwie wyższym powołując się na ustawę z dnia 4 maja 1982r. o szkolnictwie wyższym wnosząc o wypłatę tego dodatku od 12 lipca 2007r. tj od uzyskania prawa do emerytury (wniosek k.187 akt rentowych).

Decyzją z dnia 29 maja 2015r. pozwany ZUS odmówił wnioskodawcy prawa do takiego dodatku (decyzja k.190 akt rentowych).

W dniu 11 czerwca 2015 roku J. S. złożył wniosek o przyznanie mu kolejnego dodatku do emerytury tym razem dodatku pielęgnacyjnego z tytułu niezdolności do samodzielnej egzystencji (wniosek k.191 akt rentowych).

W dniu 9 lipca 2015 roku wnioskodawca został zbadany przez Lekarza Orzecznika ZUS, który nie uznał badanego za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji (orzeczenie LO ZUS k. 211 akt ZUS).

Od powyższego orzeczenia wnioskodawca złożył sprzeciw do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 22 lipca 2015r. nie uznała badanego za osobę niezdolną do samodzielnej egzystencji (orzeczenie KL ZUS k. 212 akt ZUS).

Zaskarżoną również decyzją z dnia 28 lipca 2015 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do dodatku pielęgnacyjnego (decyzja ZUS k. 213 akt ZUS).

Wobec odwołania wnioskodawcy Sąd ustalił w oparciu o dowód z opinii biegłego lekarza internisty, że stwierdza się u niego nadciśnienie tętnicze bez powikłań, cukrzycę typu 2 leczoną insuliną i środkami doustnymi powikłaną makroangiopatią (stopa cukrzycowa w początkowej fazie), stan po urazie głowy, stłuczeniu mózgu i wieloodłamowym złamaniu kości twarzoczaszki (w grudniu 1989r.), zespół paranoidalny u osoby z organicznym uszkodzeniem mózgu, chorobę P., obustronny niedosłuch odbiorczy zaopatrzonej aparatem słuchowym, stan po operacji zaćmy oka prawego i jaskrę pierwotną otwartego kąta obu oczu. Jednocześnie mimo takiego rozpoznania zorientowany prawidłowo w czasie i przestrzeni, w pełnym i dobrym kontakcie logicznym, porusza się bez trudności, sprawnie rozbiera się i ubiera oraz wykonuje takie czynności jak zdejmowanie skarpetek i wiązanie sznurowadeł. Nie stwierdza się objawów niewydolności serca i niewydolności oddechowej. Żadne ze stwierdzonych schorzeń brane pod uwagę łącznie nie powoduje u wnioskodawcy niezdolności do samodzielnej egzystencji nie wymaga on stałej ani długotrwałej pomocy innych osób w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych (opinia biegłego sądowego internisty k. 36 - 39).

W oparciu o dowód z opinii biegłego lekarza diabetologa Sąd ustalił u wnioskodawcy cukrzycę typu 2 wyrównaną w stopniu wystarczającym, niepowikłaną w stopniu istotnym, leczoną insuliną i lekami doustnymi. Wnioskodawca powinien być pod stałą opieką poradni diabetologicznej, mieć starannie dobraną dawkę leków doustnych i insuliny dostosowaną do diety i wysiłku fizycznego ale stopień zaawansowanie cukrzycy nie powoduje niezdolności do samodzielnej egzystencji (opinia biegłego sądowego diabetologa k. 53 – 54 verte).

O. stwierdza się u odwołującego rzekomosoczewkowość oka prawego, astygmatyzm małego stopnia obu oczu, starczowzroczność oka lewego, zmiany naczyniowe na dnie oka bez wpływu na widzenie które to schorzenia nie uzasadniają niezdolności do samodzielnej egzystencji (opinia biegłego sądowego okulisty k. 55 – 56 verte).

W oparciu o dowód z opinii biegłego lekarza psychiatry Sąd ustalił, że u J. S. występują organiczne zaburzenia osobowości pod postacią drażliwości, podejrzliwości, objawów charakteropatycznych i nastawień roszczeniowych oraz organiczne zaburzenia urojeniowe w wywiadzie. Wnioskodawca jest zdolny do samoobsługi w pełnym zakresie i brak jest podstaw do stwierdzenia niezdolności do samodzielnej egzystencji (opinia biegłego sądowego okulisty k. 59 – 61 verte).

Z uwagi na sugestie biegłego psychiatry co do konieczności oceny stanu zdrowia wnioskodawcy przez biegłego neurologa Sąd dopuścił dodatkowo dowód z opinii biegłego sądowego lekarza neurologa i ustalił nadciśnienie tętnicze bez powikłań, cukrzycę typu 2 nie powikłaną neurologicznie, stan po urazie głowy, stłuczeniu mózgu i wieloodłamowym złamaniu kości twarzoczaszki (w grudniu 1989r.), chorobę P., niedosłuch i choroby oczu. Wnioskodawca jest w pełni zdolny do czynności samoobsługowych typu spożywanie posiłków, przemieszczanie się, utrzymanie higieny osobistej, wchodzenie i schodzenie po schodach, rozbieranie się i ubieranie oraz kontrolowanie potrzeb życiowych. Neurologicznie nie stwierdza się u wnioskodawcy takich objawów uszkodzenia układu nerwowego, które pozwoliłyby uznać odwołującego za niezdolnego do samodzielnej (opinia biegłego sądowego neurologa k. 71-73)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całość materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o załączone do akt sprawy akta rentowe wnioskodawcy oraz o opinie biegłych sądowych lekarzy: internisty, diabetologa, okulisty, psychiatry i neurologa, których specjalizacje odpowiadają charakterowi schorzeń występujących u wnioskodawcy. Biegli zapoznali się z przedłożoną dokumentacją lekarską z przebiegu choroby i leczenia wnioskodawcy, w oparciu o powyższe opisali stan jego zdrowia oraz zdolność do samodzielnej egzystencji. Opinie biegłych są rzetelne, obiektywne i jasne, w sposób przejrzysty i wyczerpujący, opisują aktualny stan zdrowia wnioskodawcy. Na podkreślenie zasługuje, że opis czynności samoobsługowych i brak ograniczenia możliwości do samodzielnej egzystencji jest spójny w ocenie wszystkich lekarzy biegłych. Żadna ze stron nie zgłaszała zastrzeżeń do treści wydanych opinii.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych, odwołania J. S. nie zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. Nr 39, poz. 353 z 2004 r. z późn. zm.) dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia.

Przedmiotem sporu w zakresie odwołania od decyzji z dnia 28 lipca 2015 roku była okoliczność czy istniejące u wnioskodawcy naruszenie sprawności organizmu powoduje konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

W przypadku stwierdzenia naruszenia sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych orzeka się niezdolność do samodzielnej egzystencji (art. 13 ust. 5 ustawy).

Niezdolność do pracy jak i niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeka się na okres nie dłuższy niż 5 lat, natomiast jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy lub niezdolności do samodzielnej egzystencji przed upływem 5. lat, niezdolność do pracy lub niezdolność do samodzielnej egzystencji orzeka się na okres dłuższy niż lat 5 (art. 13 ust. 2 i 3, cytowanej powyżej, ustawy).

Przekładając powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy Sąd uznał, iż ustalenia dokonane w toku postępowania sądowego uzasadniają oddalenie odwołania od powyższej decyzji. Przeprowadzone postępowanie wykazało bowiem, że wnioskodawca nie jest osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji, a tym samym wymaga stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych. Wynika to w sposób jednoznaczny z opinii biegłych sądowych lekarzy: internisty, diabetologa, okulisty, psychiatry i neurologa, którzy uznali, iż schorzenia występujące u J. S. nie ograniczają jego zdolność do samodzielnej egzystencji. Wnioskodawca jest w pełni zdolny do czynności samoobsługowych typu spożywanie posiłków, przemieszczanie się, utrzymanie higieny osobistej, wchodzenie i schodzenie po schodach, rozbieranie się i ubieranie oraz kontrolowanie potrzeb życiowych. Stosownie zatem do przywołanych opinii biegłych sądowych uznać należy, iż ubezpieczony jest w stanie samodzielnie funkcjonować i nie wymaga stałej pomocy osób trzecich w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych.

Natomiast w zakresie odwołania J. S. od decyzji organu rentowego z dnia 29 maja 2015 roku wskazać należy, że stan faktyczny jest niesporny i organ rentowy nie kwestionuje faktu zatrudnienia wnioskodawcy w Uniwersytecie (...) przez okres ponad 15 lat. Jednocześnie zgodnie z art. 75 i 76 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. Nr 39, poz. 353 z 2004 r. z późn. zm.) osobie uprawnionej do emerytury lub renty przysługuje jedynie dodatek pielęgnacyjny lub dodatek dla sierot zupełnych. Innych dodatków ustawa o emeryturach i rentach nie przewiduje. Wnioskodawca ma przyznaną emeryturę na podstawie przepisów powołanej ustawy a więc jego odwołanie jest bezzasadne. Prawo do 20% dodatku dochodzonego przez wnioskodawcę w oparciu o art.114 ustawy z dnia 12 września 1990r. o szkolnictwie wyższym wygasło już w oparciu o przepis art.21 ust.4 ustawy z dnia 17 października 1991r. o rewaloryzacji emerytur i rent ... (Dz. U. 104, poz. 450 ze zm.) z dniem 1 listopada 1991 r., kiedy to wygasło między innymi prawo do dodatków za pracę w szczególnych warunkach i szczególnym charakterze. Aktualnie obowiązująca ustawa o emeryturach i rentach z FUS poza wymienionymi wyżej także nie przewiduje innych dodatków do emerytur i rent w związku z czym brak jest podstaw do uwzględnienia także tego odwołania J. S..

Mając zatem na względzie wymienione wyżej okoliczności Sąd Okręgowy w Ł. na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć
wnioskodawcy z pouczeniem o środkach odwoławczych.